

Προθήκες

ΦΑΜΠΙΑΝΟ ΜΑΣΙΜΙ
Ο άγγελος του Μονάχου
 Μετάφραση Μαρία Οικονομίδου.
 Εκδόσεις Πατάκη, 2021, σελ. 656, τιμή 20,90 ευρώ

Μια πολύπλοκη αυτοκτονία

«Η αλήθεια, όταν κάνει την εμφάνισή της, δεν έχει ανάγκη να δείξει ντοκουμέντα ή να περάσει εξετάσεις: έχει έναν ήχο που ούτε καν ο πιο αφηρημένος από τους ακροατές δεν γίνεται να μην προσέξει» σχολιάζει σε ένα κομβικό σημείο ο αφηγητής στον *Άγγελο του Μονάχου* (εκδ. Πατάκη) του **Φάμπιο Μάσιμι**. Η αναζήτηση της αλήθειας εδώ αφορά μια υπόθεση που θα μπορούσε να είχε αλλάξει, υπό προϋποθέσεις, την ιστορία της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης: την αυτοκτονία της 23χρονης *Γκέλι Ράουμπαλ*, ανψιάς, προστατευόμενης και, σύμφωνα με πλήθος φημών της εποχής, ερωμένης του *Αδόλφου Χίτλερ*, στις 18 Σεπτεμβρίου 1931. Αναμειγνύοντας στοιχεία της πραγματικής έρευνας με εικασίες στηριγμένες σε ευρεία βιβλιογραφία γύρω από τη ναζιστική Γερμανία, ο Μάσιμι συνθέτει έναν υποδειγματικό αστυνομικό καμβά με επίκεντρο το αίνιγμα γύρω από τη σεξουαλική ζωή του Χίτλερ και τις μηχανορραφίες στο εσωτερικό των ναζιστικών κύκλων. Οι συμβάσεις του είδους υπηρετούνται με ακρίβεια: το ιστορικό υπόβαθρο είναι στέρεο, οι διασώσεις αναπάντεχες, οι ανατροπές ευρηματικές. Και το πορτρέτο της νεαρής Ράουμπαλ, όπως προκύπτει από τις οπτικές γωνίες των πολιτικών συμπεριφορών εκείνων οι οποίοι τη γνώρισαν, παραμένει τόσο αντιφατικό όσο και η φιογούρα που υπήρξε στην αληθινή ζωή της: θύμα, εκμεταλλεύτρια ή συνθηματική ενθουσιώδης κοπέλα της ηλικίας της, η μυθοπλαστική Γκέλι είναι το πρόσωπο που πρέπει να βγει από τη μέση προκειμένου να αποφευχθεί ένα δυνητικό σκάνδαλο για να μην ανακοιπή η πορεία των ναζί προς την εξουσία.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΑΡΑΖΑΡΙΝΗΣ

Μιλώντας στα παιδιά για το κλίμα

Ο πλανήτης Γη και η κλιματική αλλαγή. Γιατί είναι απαραίτητος ο μετασχηματισμός μας; Τι είναι εφικτό; Ποιος ο ρόλος του κράτους και ποιος των πολιτών; Στο κόμικ *Ο μεγάλος μετασχηματισμός. Κλίμα – Μπορούμε να αλλάξουμε πορεία*, που διατίθεται δωρεάν στον ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος (www.bankofgreece.gr), μετάφραση γερμανικής έκδοσης που πρωτοεκδόθηκε το 2013 από το WBGU (Wissenschaftlicher Beirat der Bundesregierung Globale Umweltveränderungen – ανεξάρτητο επιστημονικό όργανο που συμβουλεύει την ομοσπονδιακή κυβέρνηση της Γερμανίας σε θέματα κλιματικής αλλαγής), με τη στήριξη του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας, εννέα επιστήμονες εξηγούν πώς να αντιμετωπίσουμε την κλιματική κρίση. Το κόμικ είναι το βιβλιακό συμπλήρωμα της νέας περιοδικής έκθεσης του Μουσείου της ΤτΕ «Οικονομία και Κλίμα: Handle with care» που λειτουργεί αυτό το διάστημα με σκοπό την ενημέρωση του κοινού – και ιδίως των νέων – για την επείγουσα ανάγκη δέσμευσης σε έναν τρόπο ζωής και δράσης που θα συμβάλει στην αναχαίσιση της κλιματικής αλλαγής σε παγκόσμια κλίμακα. Ποιος είναι ο θερμοστάτης του πλανήτη μας; Σχετίζεται η κλιματική αλλαγή με την οικονομία; Ποιες είναι οι πλέον τρωτές γεωγραφικές περιφέρειες της χώρας και ποιες οικονομικές δραστηριότητες επηρεάζονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή; Γιατί οι πόλεις θα επηρεαστούν περισσότερο από ό,τι η ύπαιθρος; Είναι ορισμένα σύγχρονα ερωτήματα που θέτουν έκθεση και βιβλίο, μαζί με το ζήτημα του ρόλου των κεντρικών τραπεζών στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΟΥΖΕΛΗ

[ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ]
Ο μεγάλος μετασχηματισμός Κλίμα – Μπορούμε να αλλάξουμε πορεία,
 Μετάφραση Τμήμα Εκδόσεων και Μεταφράσεων ΤτΕ. Εκδόσεις Τράπεζας της Ελλάδος, 2021, σελ. 148. Διατίθεται δωρεάν από το Μουσείο της ΤτΕ

Ποιητική Τεύχος 28
 Εκδόσεις Πατάκη, Φθινόπωρο - Χειμώνας 2021, σελ. 344, τιμή 14 ευρώ

Με αφιέρωμα στον Σεφέρη

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2021 συμπληρώθηκε μισός αιώνας από τον θάνατο του *Γιώργου Σεφέρη*. Με αυτή την αφορμή στο νέο τεύχος της *Ποιητικής* φιλοξενείται ένα αφιέρωμα στον πρώτο Έλληνα νομπελίστα λογοτέχνη (επιμέλεια Χάρης Βλαβιανός). Εννέα ποιήτριες και ποιητές απαντούν στο ερώτημα ποια είναι σήμερα η σχέση τους με τον Γιώργο Σεφέρη, και πιο συγκεκριμένα «αν επιστρέφουν συχνά σε κείμενά του και με ποια από αυτά συνομιλούν». Το ενδιαφέρον του χειριζόμενου έγκειται μάλλον στην αίσθηση ότι λειτουργεί περισσότερο σαν προοίμιο μιας πιο συστηματικής συζήτησης (ή πολύπλευρης προσέγγισης) πάνω στο έργο του Σεφέρη (μένει να αποδειχθεί αυτό ή όχι). Το θέμα όμως είναι, πρωτίτως, ο Σεφέρης *της καθεμιάς ή του καθενός*. Διότι η πλειονότητα των κειμένων έχει μια πιο βιοματική διάσταση, χωρίς ωστόσο να λείπουν εντελώς οι κριτικές τοποθετήσεις. Μεταξύ άλλων, ο *Ορφείας Απέργης* γράφει για τη «Γεωγραφία του Γιώργου Σεφέρη», απαριθμώντας τις απαιτητικές της, τρόπον τινά, συντεταγμένες. Η *Φοίβη Γαννίσση* στο «Περί ύπνου» εισχωρεί με σίχους, επακριβώς, σε σφαιρικά μοτίβα με άδυνα τέσσερα ποιήματα του ποιητή με το βουνό Πήλιο. Η *Αννα Γρίβα*, αναφερόμενη στο ποίημα «Ο δαίμων της πορνείας» (από το «Ημερολόγιο Καταστροφώματος Γ'»), εξηγεί γιατί υπήρξε ο Σεφέρης ένας «πίστης της ποίησης». Ο *Γιάννης Δουκάς* εστιάζει στις πολύτομες «Μέρες» και στη δική του μαθητεία στη συγκεκριμένη έκφανση του Σεφέρη, αναδεικνύοντας τον ως «ισορροπιστή της καθημερινότητας», ανθρώπινο και καλλιτεχνικό, καθώς επίσης ως δυναμικό πλοηγό για μια «σταδιακή ανέγερση της ατομικής ταυτότητας». Το αφιέρωμα συμπληρώνουν κείμενα των *Δήμητρας Κωτούλα*, *Αλέκου Λούντζη*, *Ολγας Παπακώστα*, *Μαρίας Τοπάλη* και *Χάρη Ψαρρά*.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΕΚΟΣ